

zwijgt in haar statuut in alle talen over Christus, de Koning der koningen, noemt zelfs Gods naam niet, negeert de Schrift, maar spreekt wel, in humanistische hoogmoed, haar vertrouwen uit „in de waardigheid en de waarheid van de menselijke persoon”. Met opzet, dat bleek bij allerlei gelegenheden, heel duidelijk, heeft men alles, wat naar postief christendom zweemt, uit deze organisatie geweerd. De gevolgen zijn er dan ook naar.

Dr Bruins Slot echter verklaarde in zijn rede voor de N.C.R.V.:

„Wanneer we de fouten van de U.N.O. zien, moeten we maar denken aan het woord van Paulus over de ellendige mens die het goede wil, maar het kwade ligt hem telkens weer bij”.

Nu zegt Paulus helemaal niet „de ellendige mens”, maar: „Ik, ellendig mens”, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?” En hij voegt er het antwoord bij: „Ik dank God door Jezus Christus, onze Heere”.

Hier, in Romeinen 7:14-26, spreekt een mens, die door de Geest Gods is wedergeboren, over zichzelf en over de „allerhande zwakheid en ellendigheid” welke hij nog in zichzelf vindt.

In Romeinen 1:18-32, daar spreekt de apostel over de onwedergeborenen, de vijanden Gods, en dan komt hij tot heel andere uitspraken.

We hebben gezien dat Kuyper door zijn „Gemene Gratie”-theorie de dodelijke kracht van het vonnis, dat daar geveld wordt, in feite geducht verzwakte. Maar sommige tegenwoordige sprekers en schrijvers zijn alweer veel verder. Zij namen niet alleen onvoldoende notitie van Romeinen 1, maar passen zelfs Romeinen 7, waar het over gelovigen gaat, met behulp van diezelfde Gemene Gratie-ideologie, toe op het handelen van mensen die met hun bruto ongeloof te koop lopen!

Later:

Wat Kuyper, wanneer hij in zijn dagen om zich heen blikte, vaak versleet voor „natuurlijk licht”, voor een gevolg van de werking ener „Gemene Gratie”, was in werkelijkheid een taale rest van christelijke traditie, waar immers het leven in Europa, en dat in Nederland in ’t bijzonder, zo sterk door het christendom was gestempeld geweest.

Maar in onze dagen is ook deze rafelige band der christelijke traditie afgeknapt. De Europese volken, die eens door het Woord verlicht zijn geweest, dreigen weg te zinken beneden het heidendom.

Wie nu nog Kuyper in zijn vergissing blijft navolgen, haalt over zijn eigen arbeid en die onzer christelijke organisaties steeds meer de vloek der onvruchtbaarheid en werkt mee, al is het misschien onbedoeld, aan de grote synthese van „kerk” en wereld, die in de dagen van de anti-christ haar voltooiing zal bereiken.

Steeds maar weer vind ik de uitglidingen van Kuyper in dit opzicht een tragisch fenomeen. Destijds was het boek een studie-objekt voor de jongelingsverenigingen. De J.V.-ers leerden het schema van buiten. Een elite ging er mee den politieken en sociaal boer op. Ze meenden het allemaal prachtig, en waren warme, bezielde mensen. Later kwam men in de posities, die het gevaar van concessies meebrachten: men deed de concessies, en de laatste instructeurs dezer elite dekte hen en zich met de fouten van Kuyper's werk. Nu studeeren de J.V.'s niet meer, en de elite bekommert zich om de critiek niet meer, en draait zich een rad voor de oogen door zich wijs te maken, dat, wie nog een bedenkelijk gezicht zet, eigenlijk een niet in het zwart gekleede kersteniaan is. K. S.

Vraag en antwoord in de Zaanstreek.

In het Kerkblad voor de Zaanstreek (redacteur ds P. v. Dijk, synodocratisch, en gansch ijverig tegen ons) vraagt, bl. 2, kolom 3 „v. d. Wolf”:

Mogen we die jeugdobbouw aan de communisten overlaten? Zullen we de communisten gelegenheid geven hun kindertreinen te laten vermenigvuldigen, zoals dat reeds in de Balkan gebeurt? Mogen wij toelaten, dat zij de kinderen laten instappen om de duistere tunnel in te rijden naar..... de hel?

En op bl. 2, kolom 2, antwoordt „Guus Bakker”:

Nog eens:

T WERELD JEUGD APPËL 28 AUGUSTUS
't Programma is nu definitief vastgesteld. De vijf onderwerpen, die in 't kort behandeld zullen worden, zijn de volgende:

De Wereldkerk van Christus door Alex. Schmemann, de jeugdige zeer bekende professor van het Russisch-Orthodoxe Theologisch Instituut te Parijs en lid van het Jeugddepartement van de Wereldraad van Kerken.

Het getuigenis der Kerk door John Karefa Smart van Sierra Leone, West-Afrikaans predikant en medisch doctor.

De sociale vragen en de Kerk door Philip Alford Potter, Methodist van Jamaica, die waarschijnlijk internationaal secretaris wordt van de Britse Christen Studenten Beweging.

De internationale vragen en de Kerk door K. H. Ting, een zeer bekende jonge Chinees, die zich bekendheid verwierf in de Wereld Christen Studenten Federatie.

De jeugd en de Kerk door Barbara Deltz, een veelbelovend Amerikaans jeugdleider in de W.C.A.

De sprekers worden vertaald!

Verder zal dr Martin Niemöller, als vertegenwoordiger van de hele Wereldconferentie, een woord tot ons richten.

Wat de muzikale omlijsting betreft: het Conferentiekoor, bestaande uit leden van de Internationale Jeugd-delegatie, verleent o.m. zijn medewerking.

't Appël begint om half 3 in de Apollahal (per tram te bereiken met de lijnen 3, 24, 25).

Zo mogen we ons die middag vereend weten met de duizenden jongeren van allerlei rassen, talen en volkeren, die door deze Jeugddelegatie vertegenwoordigd worden.

GUUS BAKKER.

„De sprekers worden vertaald”; u kunt er dus heusch bij, als u langzaam maar zeker wordt gepraepareerd voor het communisme. Want, zoo luidde één der amsterdamsche „argumenten”: „alzo lief heeft God de wereld gehad..... en niet alleen het Westen”. De spreker had groot gelijk, de antithese loopt ook door het Oosten. Maar o, die antithese.

Als onze ds Nieuwenhuis eens naar mejuffrouw Bakker ging om een plaatsje in het blad van ds P. v. Dijk, wie weet?

K. S.

Geen provinciaal ingedommeld geloofsleventje.

In hetzelfde nummer, nog altijd „v. d. Wolf” van bl. 2, kolom 3:

Werk mede aan de jeugdobbouw, ook van die „andere” jeugd! Een ieder doe slechts zijn plicht!

Laten we ons wachten voor een provinciaal ingedommeld geloofsleventje! Vat moed! Gaat bezielde ten strijde! De jeugd hunkert!

Och, geef me weer een goeien J.V.-er. Die op zijn plaatsje wakker is, en niet occumenisch, in stee van provinciaal, indommelt. Een man, die leeft uit zijn geloof.

K. S.

Ds H. Veltman over het voorstel-Assen.

In „Ons Kbl.” (N. Br. en L.) schrijft ds H. Veltman:

De verkeerde weg, die de Synodes in die jaren gegaan zijn, heeft zich op een verschrikkelijke wijze gewroken. Niet het minst door die geheime vergaderingen is het hiërarchisch streven openbaar geworden, dat er bij vele zogenaamde „leiders” reeds lange tijd was.

In ons vrijgemaakte kerkelijke samenleven moeten we nooit weer naar zulk vergaderen-in-het-geheim terug.

Daarna vermeldt ds Veltman het ook aan onze lezers bekende voorstel-Assen, en merkt op:

Het staat voor ons vast, dat heel deze aangelegenheid niet mag worden tot een onder-onse van een aantal deputaten. Het gaat hier om kerkzaken — en daarom: geen gesloten deuren! En het zal vooraf toch duidelijk moeten zijn hoe we elkander ontmoeten. Het staat vast: in de gebonden kerken is niets veranderd wat de „Goddelijke waarheden” en de schorsingen en afzettelingen betreft. Men handhaaft die nog steeds, al is tegenover zo heel veel „bezwaarden” onder de synodocratie de houding zoveel soepeler geworden. Zulks alleen uit tactische en kerkpolitieke overwegingen van het slechtste allooi. Alleen: kunnen die noodzakelijk te stellen vragen niet ook mondeling worden gedaan op de allereerste samenkomst? En het antwoord op die vraag: wie zijn wij in Uw oog zal dan beslissend kunnen en moeten zijn voor een al- of niet-verder-spreken. Het vooraf-samen-bidden zal inderdaad heel moeilijk zijn.

Omdat er nog altijd de geboden liggen, die een zegen vroegen over de op ons toegepaste tuchthandelingen.

Welnu: laat dan ieder deputaatschap voor zich Gods aangezicht zoeken, opdat er werkelijk concreet geboden kan worden. Want als er concreet geboden wordt kan immers de één niet instemmen met het gebod van de ander: bekeer hen van hun schadelijke en zondige wegen.

Terecht wordt hier verwezen naar 't publieke gebed om de bekroning van de z.g. tuchttoefening op ondergeteekende met 's Heeren zegen. Ik heb al eens openlijk in een afzonderlijk artikel in ons blad gevraagd: waar blijven de geboden? Daarop heeft dr Ridderbos evenmin als iemand anders geantwoord. Het eenige antwoord was: vragen om iets, waarvan hij tevoren gelezen had, dat het niet kon gebeuren. We noemden dit onlangs: vragen naar den bekenden weg. En afwezigheid van het bewijs van werkelijk willen.

K. S.

„De klassieke Mulo”.

In het orgaan van de Vereniging van Leeraren bij het Christelijk Voorbereidend Onderwijs „Christelijk Gymnasiaal en Middelbaar Onderwijs”, schrijft drs D. J. Buwalda, onze lector, een interessant artikel over een onderwerp, dat velen al jaren lang kweelt: de snelle afbraak van het nederlandse gymnasium. We lezen:

Het artikel van Dr Kok met de onovertrefbare titel „Naar de klassieke Mulo” kreeg ik onder ogen, toen het grootste deel van het hier volgende artikel reeds op papier stond. Hier en daar zal ik wel eens in zijn vaarwater komen. Maar in dat geval geloof ik, dat het de vaart eerder zal ten goede komen dan ophouden.

Uit zijn artikel is dan wel duidelijk geworden, dat de Gymnasia in de klassen 5 en 6 opnieuw een aderlating zullen ondergaan ten „voordele” (?) van de natuurkunde, de scheikunde of de biologie, ten koste van het Grieks en het Latijn.

Consequenties van de regeeringsmaatregelen ook voor ons? Ja:

Vast staat wel, en dat hoop ik straks aan te tonen, dat de silveren koorde, waarin het Christelijk onderwijs, helaas, heeft bewilligd, althans bij dit besluit pijnlijk gaat knellen.

Dat wil niet zeggen, dat ik uit een algemeen oogpunt van opvoeding zou willen afdingen op de wetenswaardigheid van genoemde vakken van natuurwetenschap. „Des Heeren werken zijn zeer groot”. Worden inderdaad deze vakken naar de Schrift gegeven, dan zullen zij voor de leerlingen een verrijking kunnen betekenen. Tenzij deze vakken een overbelasting zouden betekenen van de reeds behoorlijk hoog opgestapelde bagage, terwijl men onontbeerlijke goederen zou uittladen om plaats te maken.

Schrijver merkt op, dat

men sommigen hoort zeggen, dat dan de elsen voor het A-diploma maar moeten worden verlicht. En inderdaad, die dat zegt, stelt zich op de basis van de nu geschapen situatie. Tot duver was het zo, dat de classici in moedaam overgespaarde tijd, behalve de op het eindexamen gevraagde auteurs, nog eens hier en daar 'n greep konden doen uit Lucretius, Horatius, 't Griekse Nieuwe Testament, en, last-not-least, de voor het inzicht in de Griekse religieusiteit onmisbare tragedie. Bij de uren-tabel, die tot dusver gold, bleef de laatste jaren zelfs deze laatste onbehandeld, althans aan ons Gymnasium, dat toch met zijn kleine klassen wel het meest daartoe zou moeten kunnen geraken. Overigens was deze lectuur voorzeker niet onvruchtbaar voor de vertaling van de eindexamenauteurs. Maar, als gezegd, tot deze „extra” lectuur kwam het zelfs niet.

En de eindexamenauteurs, ik denk nu maar aan Plato en Seneca, moesten, ondanks dit alles, toch nog met grote zorg worden doorgeneemd om een stuk te vinden dat gemakkelijk genoeg was, en de leerlingen tot niet al te grote buitenslagen zou voeren. Inderdaad, verlichting van het A-eindexamen zou er wellicht tot kunnen leiden, dat Plato en Seneca (Tacitus) als eindexamenauteurs zouden moeten vervallen. Wat voor een ramp dit zou betekenen voor a.s. studenten b.v. in de theologie laat zich niet licht beschrijven. Het wordt voor hen een achterstand, die praktisch niet zal kunnen worden ingehaald. De studenten hebben, en terecht, belangstelling voor andere dingen dan voor het inhalen van allerlei, dat hun op het Gymnasium had moeten zijn geleerd. Bovendien is de Hogeschool niet een instituut als het Gymnasium, waar men de leerlingen uur na uur onder zijn beslag heeft en hen kan overhoren, corrigeren en verder helpen, onvermijdelijke werkzaamheden bij deze dingen. Zo komt men voor het dilemma te staan: Of een langere studietijd, omdat men niet kreeg, wat men behoefde; of „verlichting” van de elsen voor propaedeutisch en candidaalexamen. Met dit laatste krijgen we dan afgestudeerden, die niet dan met grote moeite de bronnen zullen kunnen bestuderen, daarmee de bestaande chaos der meningen nog maar weer vermeerderend, allereerst tot schade van degenen, die op hun leiding vertrouwen.

Ik meen te hebben aangetoond, dat het karakter van het gymnasium als onderwijsinstituut niet gedooft, dat ook nog van het bestaande uren-tal wordt afgetapt. Hiermee is, naar ik meen, tevens duidelijk geworden, dat het uitbreiden van de uren voor natuurwetenschap, althans voor de A-leerlingen, overbelasting betekent. Dat evenwel ook overwegingen van opvoedkundige aard ertoe moeten leiden, dat het uren-tal der klassieke talen eerder dient te worden vergroot dan verkleind, acht ik een tweede onomstotelijke stelling. Men verdenke mij er niet van, dat ik „de klassieke vorming” in de gangbare zin zou willen verdedigen. Welk Christen-ouder zou, indien gesteld voor het dilemma „Gods levende natuur” of „afvallige cultuur” durven kiezen voor het doordrenken van de ziel van zijn kind met de producten van de afvallige cultuur?

Maar dat dit probleem een probleem is gebleven, en inderdaad, en terecht, na alle „Christelijk” onderwijs, nog steeds zo gesteld wordt, is een aanklacht tegen datzelfde Christelijke onderwijs. Bij navraag, hoe de klassieken gedoceerd worden aan onze „Christelijke” Gymnasia en Lycea, hoort men al maar weer de klacht, dat zo zelden de Schrift is geopend naast de lectuur der klassieken en haar wijsheid daartegenover is gesteld.

Dat aan de „openbare” inrichtingen de klassieke cultuur als hoogste wijsheid wordt behandeld, spreekt tot op zekere hoogte vanzelf. De klassieken hebben inderdaad de fundamenteen gelegd tot het hedendaagse gedachtegoed. Wie zich in de problematieken van vandaag verdiept, komt almeer tot de overtuiging, dat ze in de Oudheid eigenlijk ook reeds gesteld waren, en beantwoord. Het humanistische Gymnasium zal dan ook met alle kracht zich moeten verzetten tegen de voorgestelde regeling, zal het niet de wortel, waarop het rust, bij de grond afsnijden. Maar het zal daarbij moeten bedenken, dat een dergelijk protest een insequentie bevat, gezien het altijd gepropageerde beginsel, dat de Staat voor het onderwijs dient te zorgen. Met de Staat is het niet slechts verbonden door een silveren koorde, maar de Staat is zijn voedselheer, zijn werkgever!

Met het Christelijk Gymnasium staat het anders, dient het althans anders te staan. Het zal zijn adeldom weer bewust dienen te worden. Het zal weer zelfstandig moeten worden. Die subsidie moet ons niet aan handen en voeten binden, aan alle mogelijke vernieuwings- of aftakelingslust bij de politieke meerderheid overgeleverd.

Maar om weer, of om eindelijk eens zelfstandig te zijn, dienen wij ook te komen tot een eigen opzet van ons onderwijs. Is het slechts een Christelijk saasje over de z.g. onaantastbare wijsheid der heidenen, dan is alle emancipatie in wezen voos, en ook oneerlijk. Dan houd ik 't met het bovengestelde dilemma. Dan is de klassieke cultuur, van de zijde der opvoeding gezien, oplym voor onze kinderen. Dat komt telkens om de hoek gluren, als men van de zijde der classici zo speciaal hamert op de wenselijkheid van het lezen der z.g. Christelijke auteurs op onze Christelijke gymnasia om het karakter der school. Natuurlijk is daar wel iets voor te zeggen. Maar principieel is dat onjuist gezien. Ook die z.g. Christelijke auteurs kunnen pas als zodanig worden beoordeeld, zo zij in hun historische achtergrond worden onderwezen, dat betekent, zo zij worden ontdekt aan hun classicisme. Daarom vallen we steeds weer terug op de onontkoombare noodzakelijkheid der klassieken te doceren als toonbeelden van valse religie, als profetie van de leugen. We kunnen het ook zo zeggen: Onze kinderen kunnen niet anders de klassieken verstaan dan zo. Het is niet mogelijk de klassieken te interpreteren zoals zij het werkelijk bedoelden, anders dan door ons zelf op hetzelfde ogenblik ten volle te buigen onder de norm van Schrift en belijdenis. Ik kan niet de troost, die Socrates vóór zijn dood aan zijn vrienden meende te mogen geven, naar Socrates' bedoeling uiteenleggen, zonder op hetzelfde ogenblik mijn eigen visie daarop